

İkinci Oturum

Açılış Saati: 15,25

Başkan : Asbaşkan Enver Ziya Karal (Ankara Dil, Tarih Coğrafya Fakültesi Profesörü).

Yazman: Necmeddin Sâhir Silan (Tünceli Milletvekili).

4 — Önergeler Komisyonu Raporu

Başkan — Oturumu açıyorum. Şimdi, Önergeler Komisyonunun hazırlamış olduğu raporu okutuyorum:

Kurultay Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuz, 19 Aralık 1940 Pazartesi günü öğleden sonra toplandı. Başkanlığa İzzet Ulvi Aykurt, Sözcülüğe Nevzat Ayas, Yazmanlığa Ahmet Muhtar Kumral seçildiler.

Genel Kurul toplantıları dışında kalan günlerden öğleden evvel ve sonra sürekli olarak toplanan komisyonumuz Başkanlıkça tevdi olunan önergeler üzerinde enine boyuna incelemeler ve görüşmelerde bulunmuş, teklif sahiplerini de dinliyerek bunların her birini karara bağlamıştır.

Komisyonumuza gelen önergelerin başlıca konuları şöyle özetlenebilir:

1 — Tüzükte değişiklik.

2 — Öz Türkçe kelimelerin kullanılmasının basın için kanunî bir ödev haline getirilmesi.

3 — Türk Dil Kurumunu destekliyen bazı teşekkürlere teşekkür edilmesi.

4 — Dil Kurumuna ve öz Türkçeye yöneltilen itirazların cevapsız bırakılmaması.

5 — Dil dâvasına iyi hizmetlerde bulunanlara armağanlar verilmesi.

6 — Dil Kurumu için bazı illerde şubeler açılması.

7 — Kurumca halk için bir dergi çıkarılması.

8 — Eski tarihî ve ilmî eserlerin yeni harflere ve öz Türkçeye çevrilmesi, yurt dışında bulunan Türkçe eserlerin foto kopyalarının alınması, bu işler için başka kurumlarla iş birliği yapılması.

9 — Genel Yazmanlık raporunda basın hakkında kullanılan “kazanç kurulu” sözünün düzeltilmesi.

10 — “Edebiyatı Cedide” ve “Divan Edebiyatı” kadrosunda bulunan güzel şiirlerin yeni neslin anlayabilmesi için - ruhu değiştirilmeksizin - sadeleştirilmesi.

11 — Bilim Kuruluna seçilecek olan üyelere üçte birinin zevkine, anlayışına güvenilir nesir ve şiir sanatkârları arasından seçilmesi.

12 — Söz derleme hareketinin genişletilmesi.

13 — Mukayeseli tarihî Türk Lûgati yapılması.

Komisyonumuz, bu önergelerden her biri hakkında verdiği kararları, bunlardan bazılarının başka komisyonlarla da yakından ilgili olması dolayısıyla vaktinde Başkanlığa sunmuş ve 22 Aralık 1949 tarihinde öğleden evvel yapılan Genel Kurul toplantısında bunların okunmasına başlanmıştır.

Komisyonumuzun bu çalışma raporu Başkanlığa sunulmuştur.

Önergeler Komisyonu

Başkan	Sözcü	Yazman
İzzet Ulvi Aykurt	Nevzat Ayas	A. Muhtar Kumral
Üye	Üye	Üye
M. Faruk Gürtunca	İhsan Üngüt	Tahir Karaoğuz
Üye		Üye
Muharrem Ergin		Feridun Ankara

Başkan — Önergeler Komisyonu raporunu dinlediniz. Bu raporla ilgili olarak Başkanlığa verilmiş ve Komisyonca rapora bağlanmış ve bir kısmı evvelce bilgimize sunulmuş önergeler de vardır; uygun bulursanız tümünü oyunuzda sunacağım.

Bir mütalâa olmadığına göre raporu ve raporla ilgili bulunan bütün önergelerin Genel Merkez Kuruluna verilmesini oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir.

5 — Koruyucu Başkan İnönü'nün sözleri

Başkan — Bugün birinci oturumda, Yüksek Kurultayın verdiği karar üzerine, Başkanlık Divanı, Komisyon Başkanları ile Sözcüleri ve diğer temsilciler Cumhurbaşkanımızı ziyaretle Kurultayımızın tazimlerini arzetmiştir. Kendilerinin cevabını Yazman arkadaşımız şimdi duyuracaktır.

Necmeddin Sâhir Silan (Tunceli Milletvekili) — Türk Dil Kurumunun koruyucu Başkanı Cumhurbaşkanımız Sayın İnönü'nün Kurultaya bildirilmek üzere söylediği sözleri olduğu gibi duyuruyorum:

“Türk Dil Kurultayımıza, benim için gösterdiği ilgilerden dolayı, teşekkürlerimi, minnetlerimi sunarım.

Dil Kurultayının çalışması, dil dâvamız için bir muvaffakiyet merhalesi olmuştur.

Dil Kurultayı, çalışmalarını ile, dil inkılâbımızın feyizli ve heyecanlı bir bekçisi olduğunu ispat etmiştir. Bunu gelecek için, büyük teminat sayıyorum” (Sürekli alkışlar).

6 — Yönetim, Bilim ve Denetleme Kurulları seçimleri

Başkan — Şimdi gündemimizin son maddesine, seçimlere, geçeceğiz. Gelen Yazmanı, Saymanı, Yönetim Kurulu ve Bilim Kurulu üyelerini, Denetleme Kurulu asıl ve yedek üyelerini seçeceğiz.

Yönetim Kurulunun açık oyla seçilmesi, Bilim Kurulunun gizli oyla seçilmesi hakkında bir teklif vardır. Eğer Yüksek Heyetiniz seçim şekli hakkındaki bu teklifi kabul ederse başka işler hakkında ayrıca oyunuzda müracaat ederiz. Şimdi bu teklifi oyunuzda sunuyorum.

Yönetim Kurulunun açık oy ile, otuz kişilik Bilim Kurulunun da gizli oy ile seçilmesini kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir.

Şimdi seçime ait olarak Başkanlık Divanına sunulan önermeleri verilmiş sırasına göre okutuyorum:

Kurultay Başkanlığına

Dil Kurumu Yönetim Kuruluna işarı rey ile aşağıda adları yazılı olanların seçilmesini saygılarımızla teklif ederiz:

Genel Yazman : Hasan Reşit Tankut.
Sayman : Kemal Turan.
Üye : Ağâh Sırrı Levend.
Üye : Hamdi Akverdi.
Üye : Hüseyin Avni Göktürk.

İsfendiyar Esat Kadastar, Şakir Ülkütaşır, Halim Baki Kunter, Cenap Muhittin Kozanoğlu, Yalçın Orkun, Hulki Alisbah, Sabri Şakir Ansay, Abdullah Taymas, Cevdet Çağatay, A. Dilaçar, Abdülkadir İnan, Mustafa Nihat Özön, Nizamettin Kırşan ve 30 imza (okunamamıştır).

Kurultay Başkanlığına

Genel Yazman adayı olarak Ömer Asım Aksoy'u teklif ediyoruz.

Nuri Gökçe, Beşir Göğüş, Rüstü Şardağ, Orhan Rıza Aktunç.

Sayın Kurultay Başkanlığına

Ankara Üniversitesi Tıp Tarihi Enstitüsü Müdürü ve Türk Dili Uzmanı Profesör Dr. Feridun Nafiz Uzluk'u Türk Dil Kurumu Genel Yazmanı adayı olarak saygı ile teklif ederiz.

Ahmet Şevket Elman, Hüseyin Namık Orkun, Vassaf Akan, Kemal Edip Kürkçüoğlu.

Sayın Kurultay Başkanlığına

Besim Atalay'ı Sayman adayı olarak saygı ile teklif ederiz.

Yüksek Başkanlığa

Ekli listenin Yönetim Kurulu adayları olmak üzere Genel Heyete arzını teklif ederiz:

- Genel Yazman : Profesör Dr. Feridun Nafiz Uzluk (Ankara Üniversitesi Tıp Tarihi Enstitüsü Direktörü ve Türk Dili Uzmanı).
- Sayman üye : Ömer Asım Aksoy (Gaziantep Milletvekili ve Türk Dili Uzmanı).
- Yönetici üye : Mehmet Nuri Gencosman (Sayıştay Mura-kiplerinden ve Türk Dili Tarihiçisi).
- " " : Dr. Şükrü Akkaya (Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Doçentlerinden ve Dilci).
- " " : Alâettin Alpay (Yargıtay Üyesi).

Kemal Edip Kürkçüoğlu, Sait Sadi Danışmendgazioglu. ve 10 imza (okunamamıştır).

Başkan — Okunan önergelerin bir kısmında Yönetim Kurulu-na yetecek kadar isim vardır. Diğer bir kaç önerge yalnız bir ismi ihtiva ediyor. Başka bir önergede ise usulsüzlük vardır. Bunun için bu önergelerden tam olanlarını nazarı dikkate almak daha doğru olacak.

Sonra arkadaşlardan bir ricada bulunacağım. Bu seçimlere yalnız oy sahibi olan arkadaşlar iştirâk etmelidir. Şimdi beyaz ve pembe kart sahibi olanlar oy sahibi değildirler. Bunun için oy topladığı zaman yalnız yeşil kartı olanların oylarını kullanmalarını rica ederim.

Nurullah Ataç (Öğretmen, Yazar) — O halde elimizdeki kartların rengine göre yeşil kartlı olanlar bu tarafta, ötekiler diğer tarafta otursun. Oylama karışıklığı mucip olmasın.

Başkan — Biz itimat üzerine hareket ediyoruz. Bununla beraber ellerinde yeşil kart bulunan arkadaşlarımızın bir tarafta ötekilerin diğer yanda, üye kartlarının rengine göre, yerlerini almasını rica ederim.

Şu halde, sağda yer alan arkadaşların hepsini, yeşil kartlarına göre asıl üye olarak oylarını kullanacaklardır. Şimdi aday listelerini sırasıyla bir daha okutuyorum (Tahtaya yazılsın sesleri).

Bazı arkadaşlar adayların isimlerinin tahtaya yazılmasını istiyorlar (Tahtaya yazılsın sesleri).

Bazı arkadaşlar adayların isimlerinin tahtaya yazılmasını istiyorlar (Lüzum yok sesleri).

(İsfendiyar Esat Kadastar ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu).

Başkan — Genel Yazmanlığa Hasan Reşit Tankut teklif ediliyor. Kabul edenler... etmiyenler... çoklukla kabul edilmiştir (Alkışlar).

Saymanlığa Kemal Turan teklif edilmektedir. Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir (Alkışlar).

Üyeliğe Ağâh Sırrı Levend teklif ediliyor(Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir (Alkışlar).

Üyeliğe Hamdi Akverdi teklif olunmaktadır. Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir (Alkışlar).

Üyleğe Hüseyin Avni Göktürk teklif edilmektedir. Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir (Alkışlar).

Başkan — Böylelikle Yönetim Kurulu seçimi bitmiştir. Hasan Reşit Tankut arkadaşımız söz istedi; sözü kendilerine veriyorum (Hasan Reşit Tankut alkışlar arasında kürsüye geldi).

Hasan Reşit Tankut (Maraş Milletvekili, Türk Dil Kurumu Genel Yazmanı) — Sayın arkadaşlar, hayatta mazhariyet kelimesiyle mutlulanmış anlarım pek azdır. Bugün bana bu anlardan en zevkisini tattırdınız. Sizlere şahsım adına teşekkürler ederim.

Ben, öz Türkçe işine, on beş yaşında başladım. Bir gün Şam İdadisinde üç arkadaş bir yerde konuşuyordu. Birisi Arap dilini müdafaa etti, mukaddes bir dil olduğunu iddia etti. O biri "Farisî dili mukaddes bir dildir; çünkü Peygamber, Selmanı Farisî ile Farsça konuştu" dedi. Üçüncüsü de Türkçeyi kasederek kötü bir kelime ile vasıflandırdı. Ben, bunları duyunca, ateşli bir genç ne yaparsa, onu yaptım. O vakitten itibaren benim için Türkçülük ve Türkçecilik bir iman oldu.

On sekiz yıldanberi bu aşkla Türk Dil Kurumunda çalışıyorum. Bundan sonra da, sizden aldığım ilhamla, büyük bir şevk ve daima artan bir hızla çalışacağımı arzederim. Hepinizi hürmetle selâmlarım. Arkadaşlarım namına da bilhassa teşekkür ederim (Alkışlar).

Kemal Turan (İsparta Milletvekili) — Güveninize mazhar olduğumdan dolayı şahsım ve arkadaşlarım namına duyduğum şükranı huzurunuzda ifade etmekle zevk duyarım. Bundan sonra baş-

lyacak olan çalışmalarımızda bize yardımlarınızı esirgememenizi ve bizi desteklemenizi, kusurlarımız olursa açık olarak ifade etmenizi bilhassa rica ederim (Alkışlar).

Başkan — Şimdi Bilim Komisyonu seçimine geçeceğiz. Ancak, seçimden önce, bu yönde verilmiş olan önermeleri okumak ve ondan sonra da gösterilen adayların isimlerini arz etmek istiyorum.

Kurultay Başkanlığına

Dilin gelişmesinde lâzım gelen unsur ve malzemenin hazırlanması ilim ve âlim işidir. Fakat dili zevkli bir hale getirerek halkın kullanabileceği bir güzelliği tutan ve yaşatan, sanatkârdır. Bu bakımdan teşkil edileceği bildirilen Bilim Kurulunun, en az üçte birinin, zevk ve anlayışına inandığımız Türk nesir ve şiir sanatkârlarından teşkil edilmesini önemle Yüksek Kurultaydan dileriz.

Esat Mahmut Karakurt, M. Faruk Gürtünca, Peyami Safa.

Kurultay Başkanlığına

Bilim Kuruluna namzet gösterilenler için, birer birer oya başvurulmuş olarak, Kurultay üyesinin, elindeki listede yazılı olanlardan istediklerini işaretlemesini ve ilâve edeceği zatı - varsa - yazdıktan sonra listeyi imzalayıp veya imzalamadan vermesini, Bilim Kuruluna seçilenlerin oy adedi belirtilerek basın ile ilânını teklif ederim. Saygı ile.

Abdi Tevfik Yegül

Başkan — Şimdi aday listelerini ihtiva eden diğer önermeleri geliş sırasına göre okutuyorum:

Yüksek Başkanlığa

Bilim Kurulu adayı olarak:

Adnan Saygun
Ahmet Cevat Emre
Prof. Bedrettin Tunçel
Besim Atalay
Falih Rifki Atay
Hakkı Tarık Us

Prof. Halil Nimetullar Öztürk
Prof. Hikmet Birand
Hüseyin Cahit Yalçın
Prof. İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Prof. İsmail Hikmet Ertaylan
Kadri Yörükoğlu
Prof. Mecit Gökberk
Memduh Şevket Esendal
Dr. Mehmet Ali Ağakay
Dr. Mehmet Tuğrul
Mustafa Nihat Özün
Naim Hâzım Onat
Prof. Necmettin Halil Onan
Nihat Sami Banarlı
Hasan Âli Yücel
Ömer Asım Aksoy
Peyami Safa
Reşat Nuri Güntekin
Prof. Salâhattin Batu
Prof. Dr. Saim Ali Dilemre
Doçent Samim Sinanoğlu
Suat Baydur
Suut kemal Yetkin
Prof. Dr. Zeki Zeren

'in Genel Heyete arzını teklif ediyoruz.

Halim Baki Kunter, Cenap Muhittin Kozanoğlu, Vehbi Cem Aşkun.

Yüksek Başkanlığa

Ekli listedeki zevatın Bilim Kurulu olarak Genel Heyete arzını rica ederiz.

L I S T E

Velet Çelebi İzbudak	Dilci
Tahsin Banguođlu	Dil doktoru
Sadri Maksudi Arsal	Dilci
Ali Fuat Erden	Orgeneral, askerî mütefekkir
Saim Ali Dilemre	Hekim, dilci

Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Edip, dilci
Hilmi Ziya Ülgen	Sosyolog
Hüseyin Namık Orkun	Türkolog
Kemal Edip Kürkçüoğlu	Dilci
Muhsin Adil Binal	Eğitimci
Hasan Eren	Etimoloğ
Şevket Râşit Hatipoğlu	Mütefekkir
Sait Sadi Danişmendgazioglu	Fizikçi, bilim sözleri uzmanı
Ahmet Şevket Elman	Kimyacı, " " "
Hüseyin Avni Göktürk	Hukuk doktoru
İzzettin Mete	Mantıkçı, legüist
Kadri Yörükoglu	Felsefeci, eğitimci
Remzi Oğuz Arık	Arkeolog
Hamit Zübeyir Koşay	Etnograf
Enver Ziya Karal	Tarihçi
Halil Fikret Kanat	Eğitimci
Halil Özyörük	Hukukçu
Salâhattin Odabaşioğlu	İdareci
Orhan Şaik Gökyay	Türkolog
Halil Nimetullah Öztürk	Dil Tarihi Uzmanı
Kemal Turan	Hukukçu
Fevziye Abdullah Tansel	Edebiyat Tarihi Uzmanı
Peyami Safa	Yazar
Halide Edip Adıvar	Romancı
Esat Mahmut Karakurt	Yazar
Suut Kemal Yetkin	Estetikçi

Yüksek Kurultay Başkanlığına

Bilim Kuruluna şu zatlara teklif ediyorum:

Doçent	Hasan Eren
Prof.	Reşit Rahmi Arat
Doktor	Şefik İbrahim İşçil
Prof.	Sadri Maksudi Arsal
Muharrir	Refik Halit Karay

Abdullah Taymas

Başkan — Rüşti Şardağ arkadaşımız da Bilim Kurulu için Sa-
im Ali Dilemre, Yahya Kemal Beyatlı, Reşat Arda'nın da aday gös-
terilmesini istemiştir.

Bir önerge daha vardır; onu da okutacağım:

Sayın Başkanlığa

Meslekleri bakımından Lengüistik Doçenti Dr. Necip Üçok ile Doçent Kenan Akyüz'ün de adaylıklarını teklif ediyoruz.

Bedi Ziya Eğemen, Hamdi Ragıp Atademir, Hamit Dereli.

Başkan — Bu adaylar dışında arkadaşlarımızdan teklifte bulunmak isteyenler var mı? (Profesör İlhami Civaoğlu'nu teklif ediyoruz sesleri).

Necmeddin Halil Onan (Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinde Profesör) — Dil dâvamızda öteden beri feragatle ve hassasiyetle çalışan Ataç'ı teklif ediyorum.

Bir Üye — Düşünmek için toplantıya yarım saat ara vermenizi istiyorum.

Başkan — Teklif edilen adayların isimleri okundu. Esasen, bu seçim gizli oyla olacaktır. Şimdi Bilim Kurulunun seçimine ve bünyesine ait olarak verilen ve demin bilginize sunulan öteki önergeleri bir daha okutarak oyunuza arzedeceğim.

(Esat Mahmut Karakurt ve iki arkadaşının önergesi tekrar okundu).

Başkan — Bu önerge tüzükle tearuz teşkil ediyor; çünkü böyle bir kayıt koymadınız. Fakat dilimizin gelişmesi için, bunun da lüzumu aşikârdır. Bu düşünceye Yüksek Kurultay da iştirâk ederse bu önergeyi dinlemekle iktifa ederiz. Çünkü önergedeki fikir heyetçe malûmdur. O halde Kurultay takdirini en geniş şekilde kullanabilir (Muvafık sesleri).

(Abdi Tefvik Yegül'ün önergesi tekrar okundu).

Başkan — Arkadaşlarımız Bilim Kurulu için, istedikleri gibi, otuz kişiyi yazacaktır; gizli olacak olan bu seçim için hazırlıyacakları listeleri verecektir. Bu itibarla önergeyi oyunuza sunuyorum: Önergeyi dikkate alanlar... almıyanlar... alınmamıştır.

Sadri Maksudi Arsal (İstanbul Hukuk Fakültesinde Profesör) — İntihap hakkı olanlar, isimleri okundukça, yazdıkları listeyi kendileri getirip vermelidir,

Başkan — Evet, öyle olacaktır. İsimleri okutacağız ve oyları toplayacağız. Bunda ihtilâfımız yoktur. Yalnız Yönetim Kuruluna seçilmiş olan arkadaşların bu lisete yazılmamasını hatırlatmak istiyorum.

Seçimin tanzimi ve tasnifi için Başkanlık Divanına yardımcı olarak bazı arkadaşların katılmasını rica edeceğim. Tensip ederseniz komisyon sözcülerinin yardımcı olarak çalışmasını oyunuzda sunuyorum: Kabul edenler... etmeyenler... kabul edilmiştir.

Seçime başlıyoruz. Seçimin emniyeti için, isimleri okunacak arkadaşların oylarını bizzat vermelerini rica ediyoruz.

(İsimler okunarak oyların toplanmasına başlandı).

Başkan — Oyunu kullanmayan arkadaş var mı? Oy toplama işi bitmiştir.

Arkadaşlar, Bilim Kurulu için verdiğiniz oylar tasnif edilmektedir. Bu seçimden sonra bir de Denetleme Kurulu seçmemiz lâzımdır. Tüzüğe göre bu kurul için dört asıl, üç yedek üye seçmek mecburiyetindeyiz. Bu hususta Başkanlık Divanına verilmiş üç önerge vardır. Bunları da okutup oyunuzda arzedeceğim.

Yüksek Başkanlığa

Aşağıda adları yazılı üyelerin Tüzük uyarınca Dil Kurumu Denetçiliklerine seçilmelerini Yüksek Kurultaya teklif ederiz.

Asıl Denetçiler:

Necmeddin Sâhir Sılan (Tunceli Milletvekili)
Faik Reşit Unat (Tarih Öğretmeni)
Halim Baki Kunter (Tarihçi ve Dilci)
Feridun Ankara (Dilci)

Yedek Denetçiler:

İbrahim Refik Soyer (Niğde Milletvekili)
Uluğ İğdemir (Türk Tarih Kurumu Başsekreteri)
Enver Behnan Şapolyo (Tarih Öğretmeni)

Haluk Nihat Pepeyi, Kemal Akman, Abdülkadir İnan,
Halit Fahri Ozansoy, Şakir Ülkütaşır, Nizamettin
Kırşan, Orhan Şamhal, A. Dilaçar.

Sayın Kurultay Başkanlığına

Maliye Gelir Kontorl Memuru Abdurrahman Nisari'yi Denetleme Kuruluna üye adayı olarak teklif ediyoruz.

Sait Sadi Danişmendgazioglu, İzzettin Mete,
Mehmet Nuri Gencosman, Feridun Nafiz Uzluk

Yüksek Başkanlığa

Denetleme Kurulu için aşağıda yazılı zevatın seçilmesini teklif ve rica ediyorum:

Besim Atalay
Abdurrahman Nisari
Mahmut Nedim Gündüzalp
İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Mehmet Nuri Gencosman
Enver Behnan Şapolyo
Hüseyin Namık Orkun

Sabri Dil

Başkan — Önergeler okundu. Yalnız birisinde asıl ve yedek üyeler gösterilmiştir. Ötekilerinde yalnız asıllar gösterilmiştir. Şimdi önergeleri sırasıyla oyunuzda sunacağım.

(Halûk Nihat Pepeyi ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu).

Başkan — Asıl Denetçiler için Necmettin Sâhir Silan, Faik Reşit Unat, Halim Baki Kunter ve Feridun Ankara teklif edilmektedir. Bu arkadaşları ayrı ayrı oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... etmiyenler... çoklukla kabul edilmiştir.

Yedek denetçiler için de İbrahim Refik Soyer, Uluğ İğdemir, Enver Behnan Şapolyo teklif edilmektedir. Bu arkadaşları da ayrı ayrı oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir.

Bilim Kuruluna ait oylama için bir ricamız var. Oylar o kadar çok dağılmıştır ki arkadaşlarımız oylamada müşkülât çekiyor. Çalışmalara altı arkadaşın daha katılmasını rica edeceğim. Komisyon yazmanlarının da oylama heyetine katılmasını oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir.

Başkan — Verilen oylar tasnif edilmişti. Bu oylamada çalışan arkadaşlara huzurunuzda teşekkür ederim (Alkışlar).

Şimdi sıra ile en çok oy alanlara göre tertip edilen listeyi okuyorum:

	Saim Ali Dilemre	129
T ₂	Kadri Yörükoğlu	120
	Halil Nimetullah Öztürk	111
	Suut Kemal Yetkin	110
	Mehmet Ali Ağakay	108
	Falih Rıfki Atay	108
	Besim Atalay	106
	Naim Hâzım Onat	105
	İsmail Hikmet Ertaylan	105
	Hasan Âli Yücel	102
S ₂	Necmeddin Halil Onan	102
S ₂	Mustafa Nihat Özön	101
	Bedrettin Tunçel	100
	Hakkı Tarık Us	99
	İsmail Hakkı Baltacıoğlu	99
	Reşat Nuri Güntekin	99
	Zeki Zeren	99
T ₂	— Adnan Saygun	97
	Hikmet Birand	96
	Hüseyin Cahit Yalçın	93
	Memduh Şevket Esendal	92
	Peyami Safa	92
T ₂	— Ömer Asım Aksoy	91
	Mehmet Tuğrul	88
T ₂	Samim Sinanoğlu	88
	Suat Baydur	87
	Macit Gökberk	87
	Salâhattin Batu	86
	Ahmet Cevat Emre	80
	Nihat Sâmî Banarlı	67

Başkan — Bu suretle otuz üye seçilmiş oluyor (Alkışlar). Bilim Kuruluna seçilmiş olan arkadaşlara hepiniz adına başarılar dilerim.

6 — Aramızdan ayrılan dilciler için saygı duruşu

Başkan — Şimdi sözü Necmeddin Sâhir Silan arkadaşımıza veriyorum; kendilerinin bir teklifi vardır.

Necmeddin Sâhir Silan (Tunceli Milletvekili)— Sayın arkadaşlar, Dil Kurultayımız, biraz sonra, sürekli ve verimli çalışmalarına son verecektir. Bu itibarla toplantıya son vermeden önce, Türk dilinin gelişmesi için yıllarca çalışmış ve hayata gözlerini yumarak aramızdan ayrılmış bulunanların hâtırasını anmak için iki dakika saygı duruşunda bulunulmasını Yüce Kurultaya teklif ediyorum.

Başkan — Bu teklifi kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir (Alkışlar).

(İki dakika ayakta saygı duruşunda bulunuldu).

7 — Kurultay Asbaşkanının kapanış söylevi

Başkan — Altıncı Dil Kurultayının Sayın Üyeleri! Altıncı Dil Kurultayı, gündemindeki konuları inceliyerek kararlara bağlamak suretiyle, üzerine almış olduğu vazifeyi yerine getirmiş bulunmaktadır.

Kurulyta, çalışmalarında ve kararlarında dil dâvasını, her şeyden önce, milletimiz için birleştirici bir hareket olarak kabul etmiştir.

Bu sebeple, çeşitli dil konuları üzerindeki tartışmalar çok kere oybirliği ile karara bağlanmıştır. Bu da gösteriyor ki dil dâvamızın ruhu üzerinde ve amacı istikametinde üyeler arasında hiç bir ayrılık olmamıştır.

Kurultay, almış olduğu kararların, gerçekleştirilmesi için Tüzük gereğince seçimleri de yapmış bulunmaktadır. Yeni Yönetim Kuruluna ve Denetleme Kuruluna hepimiz adına çalışmalarında başarılar dileriz.

Sayın arkadaşlarım, son sözlerim sizler için olacaktır: Günlerden beri yorulmadan bilgi ile, sabır ile çalıştınız ve Kurultayı başarıya ulaştırdınız. Hepinizi, Başkanlık Divanı adına, kutlarım. Gelecek çalışmalar için başarılar dilerim.

8 — Son birleşime ait tutanak özeti ve kapanış

Başkan — Şimdi bu oturumun tutanak özeti okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BİRLEŞİM

23 Aralık 1949 Cuma

Birinci Oturum

Açılış Saati: 10,30

Altıncı Türk Dil Kurultayının üçüncü birleşimi, 23 Aralık 1949 Cuma günü saat 10,30 da Kurultay Asbaşkanı Enver Ziya Karal (Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Profesörü) in Başkanlığında açılarak çalışmalarına devam etti. Önce geçen birleşime ait tutanak özeti okundu ve kabul olundu.

Türk Dil Kurumu Koruyucu Başkanı, Cumhur Başkanı İsmet İnönü'ye, Kurultay Başkanlık Divanı ile Komisyonlar Başkan ve Sözcülerinin ziyaret suretiyle, Kurultayın sevgi, saygı ve bağlılık duygularının sunulması hakkındaki önerge alkışlarla kabul olundu.

Sonra, İmlâ Komisyonu tarafından hazırlanan rapor okundu. Muhtelif kısımları kapsıyan raporun, kanun konusu olan alfabe işi çıkarılmak suretiyle, imlâmıza dair olan başka önergelerle birlikte yeni tüzük uyarınca kurulacak olan Bilim Kuruluna verilmesi kabul edildi. Bu münasebetle imlâmız üzerinde bazı üyelerin görüş ve düşüncelerinden bilgi edinildi.

Saat on beşte toplanılmak üzere saat on üçte oturuma son verildi.

Türk Dil Kurumu Altıncı Kurultayı

Asbaşkan

Enver Ziya Karal
(Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi
Profesörü)

Yazman

Necmeddin Sâhir Silan
(Tunceli Milletvekili)

İkinci Oturum

Açılış Saati: 15,00

Kurultay, Asbaşkan Enver Ziya Karal (Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi Profesörü) tarafından açıldı.

Önergeler Komisyonunun raporu okundu. Bazı komisyonların raporları ile ilgili olan ve bazıları muhtelif konulara ait bulunan önergelerin, raporla birlikte, Kurum Genel Merkez Kuruluna sunulması uygun görüldü.

Kurultayın sevgi, saygı ve bağlılık duygularını sunmak üzere, verilen karara göre Başkanlık Divanı ile Komisyonlar Başkan ve Sözcülerinin Türk Dil Kurumu Koruyucu Başkanı Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü tarafından bugün saat 14,30 da Çankaya'da kabul edildiği bildirildi ve Cumhurbaşkanımızın sözleri saygı heyeti adına Necmeddin Sâhir Silan (Tunceli Milletvekili) tarafından şöylece duyuruldu:

“Türk Dil Kurultayımıza, benim için gösterdiği ilgilerden dolayı, teşekkürlerimi, minnetlerimi sunarım.

Dil Kurultayının çalışması, dil dâvamız için bir muvaffakiyet merhalesi olmuştur.

Dil Kurultayı, çalışmaları ile, dil inkılâbımızın feyizli ve heyecanlı bir bekçisi olduğunu ispat etmiştir. Bunu, gelecek için, büyük teminat sayıyorum.”

Cumhurbaşkanımızın bu sözleri Kurultay tarafından sürekli alkışlarla karşılandı.

Tüzük hükümlerine uyularak Yönetim Kurulu ile Bilim Kurulu seçimlerine geçildi.

Yönetim Kuruluna, muhtelif adaylar hakkında bilgi edinildikten sonra, ayrı ayrı açık oya başvurulmak suretiyle, aşağıda adları yazılı üyeler seçildi:

Genel Yazman	:	Hasan Reşit Tankut (Maraş Milletvekili)
Sayman	:	Kemal Turan (İsparta Milletvekili)
Üye	:	Agâh Sırrı Levend (Aydın eski Milletvekili, emekli öğretmen)
”	:	Hamdi Akverdi (Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel Müdürü)
”	:	Doktor Hüseyin Avni Göktürk (Ankara Hukuk Fakültesi Profesörü)

Bilim Kuruluna, muhtelif adaylar hakkında bilgi edinildikten sonra, gizli oy ile ve iki ayırma kurulu incelemesiyle aşağıda adları yazılı üyeler seçildi:

Prof. Dr. Saim Ali Dilemre
Kadri Yörükoğlu

Prof. Halil Nimetullah Öztürk
Suut Kemal Yetkin
Dr. Mehmet Ali Ağakay
Falih Rifki Atay
Besim Atalay
Naim Hâzım Onat
Prof. İsmail Hikmet Ertaylan
Hasan Âli Yücel
Prof. Necmettin Halil Onan
Mustafa Nihat Özün
Prof. Bedrettin Tuncel
Hakkı Tarık Us
Prof. İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Reşat Nuri Güntekin
Prof. Dr. Zeki Zeren
Adnan Saygun
Prof. Hikmet Birand
Hüseyin Cahit Yalçın
Memduh Şevket Esendal
Peyami Safa
Ömer Asım Aksoy
Dr. Mehmet Tuğrul
Samim Sinanoğlu
Suat Baydur
Prof. Macit Gökberk
Prof. Salâhattin Batu
Ahmet Cevat Emre
Nihat Sâmî Banarlı

Denetleme Kuruluna, muhtelif adaylar hakkında bilgi edinildikten sonra, ayrı ayrı açık oya başvurulmak suretiyle aşağıda adları yazılı üyeler asıl ve yedek olarak seçildi:

Asıl üyeler:

Necmettin Sâhir Silan (Tunceli Milletvekili)
Faik Reşit Unat (Tarih Öğretmeni)
Halim Baki Kunter (Tarihçi, dilci)
Feridun Ankara (Dilci)

Yedek üyeler:

İbrahim Refik Soyer (Niğde Milletvekili)

Uluğ İğdemir (Türk Tarih Kurumu Başsekreteri)
Enver Behnan Şapolyo (Tarih Öğretmeni)

Türk dilinin gelişmesi uğrunda çalışan ve hayata gözlerini yumarak aramızdan ayrılmış bulunanların hâtırasını anmak için iki dakika saygı duruşunda bulunulması hakkında Necmeddin Sâhir Silan (Tunceli Milletvekili) ın teklifi kabul olundu ve saygı duruşunda bulunuldu.

Kurultay Asbaşkanı Enver Ziya Karal (Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Profesörü), Kurultayın çalışmalarına katılanlara teşekkürle selâmladıktan sonra Türk Dil Kurumu Yönetim, Bilim ve Denetleme Kurullarına dil inkilâbımızın gelişmesi yolundaki gelecek çalışmalar için başarı dileklerinde bulunarak kapatış söylesini verdi.

Kurultayın 23 Aralık 1949 cuma günü çalışmalarına ait bu tutanak özeti okundu.

Türk Dil Kurumu Altıncı Kurultayı çalışmalarına, İstiklâl Marşı dinlenilmek suretiyle, saat yirmide son verildi.

Türk Dil Kurumu Altıncı Kurultayı

Asbaşkan

Enver Ziya Karal
(Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Profesörü)

Yazman

Necmeddin Sâhir Silan
(Tunceli Milletvekili)

Başkan — Okunan tutanak özetini kabul edenler... etmeyenler... kabul edilmiştir.

(İstiklâl Marşı dinlenildi).

Başkan — Altıncı Dil Kurultayının çalışmaları bitmiştir.

Kapanış Saati: 20,00